

pravice in zagovarjajo naše terjatve, vsi mirno pa vztrajno. To pa izda, vsaj s časom in če tedaj tudi ne pridemo skokoma do svojih pravic in do blagostanja, kar ga ima gledé na naše razmere dež. zbor v rokah, prej ali slej nam to ne iz ostane ali to le tedaj, če se mi sami ne zanemarimo, to se pravi, če mi storimo vselej svoje dolžnosti in izmed le-teh ni zadnja volitev. Več, ko jih pride k volitvi in bolj, ko so pri njej moške zavedni, večje bode tudi veselje in zdatniše delovanje g. poslanca. In tako kličemo slov. volilcem:

Bog daj veselje zmage!

Vzledna občina.

Velika Pirešica, dne 6. junija.

(Konec.)

Veliko-Pireška občina sme pač ponosna biti, ker v tako kratkem času in kako se je vse sprevrglo v njej. Tukaj, kjer je bila še pred 4 leti najhujša nemškutarija doma, in nemčurji še mislili niso, da bi kedaj tudi kak Slovenec kaj ziniti smel, je zdaj kar na enkrat vse drugače. Moške so se sprebudili, so se zavedli, da so Slovenci, in kolikor dalje so poprej spali v nemčurstvu, v nevednosti, toliko bolj se zdaj zavedajo svojega poklica kot Slovani, toliko bolj energično terjajo zdaj svoje pravice, katere grejo nam Slovencem po božjih in človeških postavah.

Tukaj, kjer se je poprej uradovalo vse v ptujem občanom in županu nerazumljivem nemškem jeziku, uraduje se zdaj z vsemi strankami in uradi vse v lepem slovenskem jeziku. Okrožna sodnija v Celji se je sicer protivila in ni hotela slovenski naši občini tudi slovensko dopisovati, in treba jo je bilo dvakrat visokemu c. kr. justičnemu ministerstvu naznaniti, kako da kljubuje; a zdaj, ko je od zgoraj se ji namignilo, da naj bode pametna, saj vidi, da je v sredini med Slovenci, zdaj pa zna tudi ta gospa lepo slovensko.

Za našo občino pa le samo, to se naj zapomni; druge morajo zato same prositi. Tako se je sicer nam odpisalo iz Dunaja, ker smo za vse občine v celem okraju se drznili prositi, da bi okrož. sodnija in druge oblasti slovensko občevala z njimi. No, pa mi smo že za en korak naprej; druge občine naj pa skusijo za nami priti, saj vse gre, le malo srca, pa je! Toda še kaj si je izmislila občina Velika Pirešica, ali njeni zastop. Tačas, ko so druge občine prosile za slovenske šole v svojem okolišču, je naš zastop kar naravnost ugovarjal zoper odlok visokega c. kr. deželnega šolskega sveta od 22. svečana 1887 št. 823 in sicer na visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje. In čez dve leti, dne 28. marcija t. l. pod št. 15.992 je visoko c. kr. učeno ministerstvo blagovolilo izreči, da je pri-

tožba občine na pravem mestu; in da se bode zgorejšnji odlok c. kr. deželnega šolskega sveta tako popravil, da bode nemški jezik le kot neobvezni predmet za one otroke, kojih stariši ali varuhi to zahtevajo. Ali se ne pravi tukaj: „da korajža velja?“ To ni kaj malega, da se upa ena slovenska občina ali nje zastopstvo kar tako, meni nič tebi nič nad odloke deželnega šolskega sveta ali pa nad c. kr. okrožno sodnijo, in njej ni prav, kar je onim ljubo.

Toda mi smo bili v pravici, in postava je na naši strani, in pod to postavo so tudi vse c. kr. oblasti ter je prekoračiti ne smejo. Vzemite si izgled, občine slovenske in vi moške, kateri v njih zastopih sedite, pa terjajte tudi vi Vaše pravice povsod, kjer jih nimate. Terjajte pa odločno in stalno, ne za eden las se ne premakniti; in vse bodele dobile vaše pravice. Ako jo je dobila občina Velika Pirešica, zakaj pa bi je vi ne? Mi Slovenci nismo kar za to v Avstriji, da bi plačevali davke in dajali naše sinove k vojakom; ampak mi smo tudi za to tukaj, da nas drugi spoštujejo kot zveste in pokorne državljane, ter da živimo tiste pravice, kakor drugi narodi. Ako je vlada tako skopa, da nam neče radovoljno, kar bi nas sicer prav v srce veselilo, dati naših pravic, in nas spoznati, da smo vendar-le tudi avstrijski državljani in nas napraviti drugim narodom enake, tedaj pa moramo mi to tako dolgo tirjati na postavnem potu, da vse, čisto vse zadobimo, kar nam že itak davno gre, to je, naše državljanske pravice, enake Nemcem.

Le prav dobro naj se gleda povsodi, da pridejo vrli slovenski moške v občinske zastope naše, in vsi naj potem delajo po izgledu Velike Pirešice, pa bode kmalu imela naša mila domovina čisto drugo lice; in ne bode se nam treba več uklanjati pod tujčevo peto.

J. K. Savinjski.

Gospodarske stvari.

Cena sadju na debelo.

Na Dunaji je do 2. junija 1890 cena sadju bila ta-le: Črešnje 20—40 kr. za kilo, višnje 25—34 kr., jagode hostne 1—3 gld. za kilo, jagode vrtne 60 kr. do 8 gld. 100 komad.

Čebulj.

Kdor hoče čebulj obdržati skozi zimo, do druge žetve, njemu prihaja to velikrat težko, kajti čebulj rad požene v spomladi in tak potem ni več veliko za rabo. Da se to ne izgodi, za to je bojda pomoči in sicer se to napravi brez velike težave. Čebulja se vzame namreč toliko, kolikor ga mislimo shraniti za poznejši čas ter se dene v žakliček. Ta se zaveže na

trdno, potem pa se obesi v dimniku. Ako ostane nekaj dni, a ne sme biti to predolgo, v dimu, potem ostane čebulju okus dober, kakor je bil, vendar pa so se mu umorile bilke ter zato ne požene več, če ga tudi hranimo leto in leto.

Sejmovi. Dne 20. junija v Vitanji. Dne 21. junija v Koračicah. Dne 23. junija v Sevnici in v Šoštanji. Dne 24. junija v Št. Juriji na Tabru, pri sv. Janži na Dr. polji, v Konjicah, v Št. Lenartu v slov. gor., v Ribnici in v Laškem trgu.

Dopisi.

Iz Gradca. (Društvo „Triglav.“) Akad. društvo „Triglav“ privedilo je v nedeljo, dne 1. rožnika, izlet v prijazni trg Središče, ter je ob enem praznovalo razvitje svoje nove zastave. Predno pa natančneje opišem to slavnost, upam, da ugodim čestitim bralcem, ako povem, kako se je rodila misel, da si „Triglav“ pripravi društveno zastavo. — Lansko leto priredili so „Triglavani“ v skupini drugih Slovanov visokošolcev izlet v prijazni Ormož. Vsem ostal nam bode gotovo v najlepšem spominu trenotek, ko izreče neka rodoljubna gospica v Ormožu željo, kako lepo bi vendar bilo, ako bi imeli Triglavani društveno zastavo, okoli katere bi se zbirali, kedar pridejo obiskat domača tla. In še isti dan utrdile so narodne gospice željo s tem, da so z lepim doneskom položile temelj tej ideji. Priskočili so še drugi rodoljubi in rodoljubkinje z lepimi darovi, in — ni še leto minolo — „Triglav“ se more ponašati s krasno zastavo, darilom slovenskega naroda. Težko nam je bilo pričakovati onega slovesnega dne, na katerega bi se imela vršiti naša najvažnejša in najsijajnejša slavnost. Pa napočilo je tudi jutro 1. rožnika. Ob rani uri že zbrali smo se na južnem kolodvoru Triglavani kolikor mogoče polnoštevilno in z nami bratje Hrvati in dični njih tamburaški zbor, potem zastopniki akad. društev „Slovenija“ in „Stražilovo“. Zasedli smo železniški vlak, tamburaši so udarili ob glasne strune, in veseli odrinili smo proti jugu, hrepeneči gledati skoraj lepa slovenska tla. Dospevši na Pragersko pozdravila sta nas odposlanca iz Središča, gg. Šulek in Kosi. Po zaužiti malici drdrali smo hitro naprej proti našemu potnemu cilju. Na različnih postajah pridružilo se nam še je mnogo gospá in gospodičin, rodoljubov in prijateljev našemu društvu. Ob 11. uri odkril se je našim očem prijazni, z zastavami bogato okrašeni trg Središče. — Vsprejem na Središkem kolodvoru bil je, slava rodoljubnim Središčanom, kljubu najhujšemu deževanju v resnici slovesen. Pričakovali so nas: Središki odbor za izlet, slavni zastop Središki, gospa kumica dr. Geršakova in gospice družice

naši zastavi, Ljubljanski „Sokol“ z zastavo, hrvatsko pjevaško društvo „Vienac“ z zastavo in požarna bramba z godbo. Predsednik „Triglava“ izroči gospoj kumici lep šopek iz svežih rož. G. župan Zadravec pozdravi nas v imenu trga Središča, g. Robič kot predsednik slavnostnega odbora. Na pozdrave, vsprejete z navdušenimi živio-klici zahvali se predsednik „Triglava“ g. Kotnik. Okrašeni s šopki, ki so nam nje delile belo oblečene deklice, podali smo se v bližnjo podružnico in smo tam prisostovali sv. maši. Iz cerkvice šli smo med sviranjem dveh godeb in pokanjem topičev v prostorno, slavnostno okrašeno „kolibo na pašniku“. Moram še tukaj tudi omeniti, da so bile hiše po vsem trgu okrašene z vihrajočimi trobojnicami in zelenimi vencí, in da smo šli potoma v trg skozi dva krasna slavoloka, nam v čast postavljena. Ob 1. uri popoldne pričelo se je razvitje zastave. Ko so se na slavnostnem odru razvrstili v polukrogu gospa kumica, gospice družice in zastopniki različnih društev, povzel je besedo g. deželni poslanec dr. Jurtela. Z živimi besedami opisoval nam je bivši predsednik našemu društvu pomen zastave, ter nas opominjal, da naj bode naša ljubezen do naroda čista, globoka, goreča, kakor so čiste trobojne barve na krasni zastavi, in da nam bodi zastava, ki jo nam poklanja v dragocen spomin ves narod slovenski, vedno tudi zastave „Slave“. Za tem govorom pristopila je gospa kumica dr. Geršakova, ter zabila prvi žebelj v novo našo zastavo, izrekši željo, naj bi ta navdušenost za napredek premilega naroda, kojega gojé „Triglavani“, zbirajo se okoli nove zastave, ostala vsem članom „Triglava“ tudi v bodočnosti. Za tem zabijali so žeblje gospa dr. Spešičeva, podarivši krasen trak, potem gospice družice, g. župan Zadravec, poklonivši dragocen trak, in zastopniki različnih društev. Zadnji žebelj zabije predsednik „Triglava“ ter vsprejme zastavo iz rok mil. gospe kumice zatrujuoč, da bode „Triglav“ vedno neomadeževano ohranil zastavo svojo, ki mu bode vodnica v vsem njegovem delovanju, sebi na čast, narodu v blaginjo in korist. Zdaj poljubi najmlajša sestra starejše svoje družice, namreč zastave pričujočih društev. Po razvitju zastave podali so se Triglavani na pokopališče Središko, kjer so na grob Frana Sajnkoviča, nekdanjega svojega podpredsednika, položili venec z napisom: „Društvo Triglav — Svojemu članu“. G. Rakež se zatem spominja v ginljivem govoru ranjkega Triglavana in pevski zbor zapoje žalostinko „Nad zvezdami“.

(Konec prih.)

Iz Jarenine. (Kmečko bralno društvo.) Prijazne Slovenske gorice in doli je majnik zopet ogrnil s prelepo pisanim plaščem duhtéčih cvetlic. Ena med njimi je pa letos nova, in ta je najlepša med vsemi. Bele, goste